

Sheelagh Winston

Bản dịch của
Nguyễn Đức Tuyên

VỀ NGUỒN

BÚT KÝ *CUỘC HÀNH HƯƠNG MALLORCA*

Tủ Sách Ngàn Năm Thứ Ba
Xuân 1999
Tái Bản 2006

IN SEARCH OF OUR ROOTS
A MALLORCAN PILGRIMAGE

Nguyễn Đức Tuyên

Chuyên dịch Việt ngữ

Với sự chấp thuận của tác giả

Copyrights by Ngan Nam Thu Ba @ 1999

All rights reserved

LỜI TỰA

Nhờ hướng dẫn của Thánh Linh, trong mấy năm qua, tôi có dịp phục vụ Phong Trào Cursillo Ngành Việt Nam tân lập tại Vancouver, BC thuộc Canada, và nhờ đó tôi được làm quen với Phong Trào Cursillo tại Canada cả ngành nói tiếng Anh lẫn tiếng Pháp và các sắc tộc khác.

Điều làm cho tôi phấn khởi là đón nhận những nâng đỡ và tình cảm huynh đệ của nhiều anh chị em trong Phong trào, qua những tài liệu quý báu tôi nhận được, nhất là việc tham dự Đại Hội Cursillo Toàn Quốc Kỳ II tại Montréal cuối tháng 9 năm 1998.

Trong những tài liệu nhận được, tôi bị đánh động bởi tập bút ký Về Nguồn, viết về 10 ngày ở Mallorca, của chị Sheelagh Winston. Chị đã viết: *“Với mục đích tìm hiểu tận cội nguồn, chúng tôi đã tới đây để lắng nghe và học hỏi nơi những người sáng lập mà chúng tôi tin rằng ơn sủng đến với họ nhằm giúp họ, không phải chỉ nói suông mà phải sống đời sống ân sủng đó”*.

Tôi dịch tập bút ký này không ngoài mục đích cống hiến cho những anh chị cursillistas Việt nam một cái nhìn “về nguồn” trong sinh hoạt của mình.

Xin Thầy Chí Thánh hướng dẫn và giữ gìn mỗi người chúng ta trên bước đường đi về nhà Cha.

De Colores,

Nguyễn Đức Tuyên

Lê Hiến Linh, 1999

VỀ NGUỒN:

CUỘC HÀNH HƯƠNG MALLORCA

"Hôm nay các bạn hãy nghỉ ngơi và ngày mai chúng ta sẽ làm việc". Chúng tôi đã bắt đầu như thế cho 10 ngày sống tại trái tim Cursillo, trong địa danh phát sinh Phong trào, với những người được soi sáng bởi Chúa Thánh Linh và với những người mang giấc mộng thanh xuân là tái tạo thế giới trong Chúa Kitô, nhờ đó họ đã hướng dẫn trong cuộc hành trình mà ngày nay chúng tôi cũng được dẫn đến địa điểm này.

Cha Gaston Rioux, anh Barry Guihan và tôi, khi tới phi trường mới xây cất, rất tối tân tại Palma, Mallorca, đã gặp những nụ cười cởi mở và chân tình của anh Eduardo Bonnín, cùng với một người trẻ được anh bảo trợ là Jesus Valls, và anh Jaime Rado. Như thường lệ, cần một đôi phút để chúng tôi làm quen với giọng tiếng Anh của anh Eduardo, và tìm cách để hiểu được dễ dàng những ngôn từ qua điệu bộ của anh. Chúng tôi cảm thấy được đón tiếp nồng hậu và ý thức rằng anh Eduardo và các bạn bè của anh cũng rất vui mừng được gặp chúng tôi khi chúng tôi tới đây.

Với mục đích tìm hiểu tận cội nguồn, chúng tôi đã tới đây để lắng nghe và học hỏi nơi những người sáng lập mà chúng tôi tin rằng ơn sủng đến với họ nhằm giúp họ, không phải chỉ nói suông mà phải sống thể hiện đời sống của ân sủng đó. Đó là sự Về Nguồn. Sau nhiệm kỳ Chủ tịch Phong trào Cursillo Quốc gia của tôi, tôi đã dùng thì giờ để suy tư và cầu nguyện, cố gắng nhận ra ơn gọi của Chúa trong đời tôi. Với tôi, trong nhiều năm qua, Cursillo là một ơn gọi, tôi biết và sống trong ơn gọi đó. Tôi cảm nhận ơn gọi mà cha Gaston đã cảm nhận năm 1992 khi cha tới và tự hòa mình vào cái nôi này trong 10 tuần lễ, lắng nghe và học hỏi những nhà sáng lập, những người lãnh đạo tại Mallorca. Ngay từ mùa Xuân, tôi đã quyết tâm cũng đi Mallorca để tận mắt nhìn thấy phong trào Cursillo sống đúng theo dự kiến của nó.

Khi cha Gaston biết được ý định của tôi, cha nói cha cũng sẽ đi. Còn Barry thì anh cũng đã ước muốn đến Mallorca từ lâu và anh có liên hệ mật thiết với anh Eduardo khi hai người gặp nhau ở đại hội quốc gia tại Kitchener năm 1992, và trong những chuyến thăm viếng của anh Eduardo tại Canada. Anh dẹp bỏ mọi chuyện và chúng tôi bắt đầu phác họa hành trình. Chúng tôi thông báo cho anh Eduardo về dự định của chúng tôi và anh bày tỏ việc chuẩn bị, và niềm hoan hỷ về ý định của chúng tôi, sau cùng, chúng tôi cũng sắp đặt ngày giờ thuận tiện cho mọi người.

Anh Eduardo đi khắp thế giới nhưng anh nói: "Với các bạn Canadian, mọi chuyện đều ưu tiên". Đối với mỗi chúng tôi, đây là cuộc hành hương, chúng tôi để dành tiền và kiếm giá máy bay rẻ trong niềm phấn khởi và sự nôn nóng chuẩn bị.

Cha Gaston yêu cầu chúng tôi hợp tác với cha về cuốn sách Cursillo cha đang định viết. Ba chúng tôi chia sẻ cách sâu xa về ân sủng trong quá khứ mà những người sáng lập nhận được, và chúng tôi thấy rõ nhu cầu cần thiết đặt ra những câu hỏi chính xác cần được trả lời và những điểm mong được làm sáng tỏ.

Cũng như trong Trường Lãnh Đạo, điều quan trọng là phải cùng nhau khám phá ra chân lý, vì với hình thức cộng đồng này, viễn tượng và sứ mệnh mới trở nên rõ ràng. Chúng tôi phải biết

chắc chắn những gì chúng tôi khám phá từ cuộc nghiên cứu và suy tư cá nhân, là những điều thực sự chính xác. Vì mọi điều chúng tôi tìm được, chúng tôi còn phải đem ra thảo luận chung với nhau để bảo đảm rằng mỗi chúng tôi cùng nghe và cùng hiểu như nhau. Tất cả chúng tôi tin rằng việc hợp nhất trong mục đích và hiểu biết là điều cần bản.

Đã có nhiều cách giải thích Cursillo là gì, dự phóng ra sao; nhưng hình như chỉ có một cách thức hữu hiệu nhất để hiểu mục tiêu và phương pháp Cursillo là trở về nguồn, tới tận nơi nguyên thủy. Chúng tôi cũng muốn đi trên con đường mà Cursillo đã đi qua kể từ khóa đầu tiên tổ chức vào năm 1944, tới những nơi mà Phong trào này đã phát sinh mà ngày nay đã trải rộng khắp thế giới. Đứng trên đất thánh của Cursillo, chúng tôi lắng nghe tiếng vang vọng từ buổi sơ khai và thẩm nhiệm hoạt lực của đời sống Cursillo ngày nay, chúng tôi đã có được niềm hy vọng vững chắc và những chương trình mà chúng tôi nghĩ là rất quan trọng. Cha Gaston và tôi cùng nghĩ rằng chúng tôi đã có những giây phút thoải mái. Chắc chúng tôi không lầm.

Eduardo là người mang một sứ mệnh, một giấc mơ anh theo đuổi trên 50 năm. Với anh, thời giờ là hoa trái Chúa ban, không thể lãng phí. Lời anh nói trong ngày đầu: "Hôm nay các bạn hãy nghỉ ngơi và ngày mai chúng ta sẽ làm việc", trở nên một thực tại cho chuyến đi của chúng tôi, cho công việc chúng tôi đã thực hiện. Sứ mệnh của anh cũng như các người lãnh đạo khác tại Mallorca là làm tất cả để thẩm nhập Phong Trào Cursillo vào thế giới với cái nghĩa đích thực của Cursillo. Họ ý thức rằng để cho điều này xảy ra được thì những người lãnh đạo khắp nơi phải đến để hiểu Cursillo "là gì". Không phải là "bạn làm thế nào" mà là "bạn làm gì". Một khi chúng ta hiểu được "là gì" thì "làm thế nào" sẽ tự nhiên đến theo. Đối với Thiên Chúa giáo, "là gì" phải đến trước "làm thế nào". Chỉ khi hiểu được cái-gì-là-cần-bản-là-người-kitô-hữu việc hành đạo và nghi thức phụng vụ mới có ý nghĩa. Điều tối hậu là "làm thế nào" trở nên vô nghĩa nếu không có "là gì".

I

Thế là, sau một đêm nghỉ ngơi, chúng tôi tới văn phòng anh Eduardo, tại trung tâm nghèo nàn của Palma. Anh Eduardo tiếp đón nhiều người tại văn phòng anh, một số là tù nhân vừa được phóng thích, những người khác đang chiến đấu để tìm lẽ sống và còn những người khác đến với Eduardo vì họ nhận thấy anh là người bạn trung thành, tận tình với những người cô đơn, mất mát, bị xã hội xa lánh hay ruồng bỏ. Văn phòng của anh tại khu vực ít an ninh trong thị xã vì anh trung thành với ý nghĩ rằng người thiếu thốn phải được tìm gặp và giúp đỡ ngay trong môi trường sống của họ. Đòi hỏi những tù nhân hoặc những người khác đến một nơi mà họ cảm thấy không thoải mái hay bị cảm dỗ bởi những điều kiện chung quanh là thiếu thông cảm với thực tế của cuộc sống và hoàn cảnh họ.

Và chúng tôi tìm lối đi bộ xuống những đường phố ngoằn ngoèo, càng lúc càng xa hẳn những khách sạn và bãi biển đẹp đẽ của Palma. Có lúc như đi ngược lại thời gian và mắt chúng tôi bắt đầu nhìn thấy lịch sử của một dân tộc hải đảo hiên ngang, một quốc gia độc lập. Người dân Mallorca vẫn còn hãnh diện về tổ tiên họ, và có tính tự lập cao độ, sử dụng ngôn ngữ mà ta tìm thấy nguồn gốc ở Canada và Pháp. Nhưng ngày nay họ là một phần của Tây Ban Nha, được vua Juan Carlos thăm viếng thường xuyên khi ông tới ngụ tại dinh thự mùa hè. Chúng tôi trông thấy những tòa nhà kiến trúc phản ánh quá khứ khi người Mallorcan bị xâm chiếm bởi người

Lamã, Hồi giáo và Pháp. Lò mò bởi ánh mặt trời là những bức tranh trên tường vẽ muôn màu. Những công trình điêu khắc trên đá tuyệt đẹp trang điểm mặt tiền các dinh thự và trước mắt chúng tôi là thảm cỏ rợp bóng mát ở trung tâm của khu gia cư rộng lớn. Nhìn lên bầu trời Địa Trung Hải sáng chói, chúng tôi thấy ngạc nhiên bởi những chóp nhọn và tháp cao ghi dấu ảnh hưởng của Hồi giáo.

Có thể nói: văn phòng của anh Eduardo thật tuyệt vời. Những phòng được ngăn ra bằng những kệ sách. Khi chúng tôi quan sát những kệ sách đó, ít nhiều chúng tôi đánh giá được con người đó. Sách thần học, triết học, Thánh kinh, xã hội học, cả cũ lẫn mới. Những sách Cursillo thuộc mọi ngôn ngữ và mọi quốc gia được sắp xếp quá kỹ càng trên kệ, cho nên trong nháy mắt, anh có thể dễ dàng tìm thấy khi tham khảo tài liệu. Đây là căn phòng của một chung cư được cải biến và bây giờ là văn phòng của anh Eduardo, tâm điểm của mạch sống và nhịp đập Cursillo.

Mọi người từ khắp thế giới và những người lãnh đạo Mallorca gặp anh Eduardo để đàm đạo và xúc tiến công việc Cursillo. Điện thư đến và điện thoại reo. Anh Eduardo đang làm những gì anh thường làm. Đây là một nơi chốn khiêm nhường, mọi người anh yêu mến: bị xa cách, không nhà, bị bỏ quên, đã đến với anh. Họ không thấy có nhu cầu vật chất cho bằng nhu cầu nhân bản của những con người. Nhu cầu của họ là được lắng nghe, kính trọng, nhìn nhận, làm bạn và đôi khi là thử thách. Anh nói với chúng tôi rằng thỉnh thoảng một trong những người bạn làm anh xuống tinh thần, không giữ được lời hứa, sự thách đố cũng ụp xuống. "Bạn đồng ý như vậy, bạn thất hứa, giờ chúng ta lập lại lời cam kết và niềm tin tưởng. Tôi vẫn là bạn của bạn nhưng bây giờ chúng ta khởi sự lại." Luôn luôn nhân vị được tôn trọng, quyền chọn lựa và quyết định, và phải được coi là quyền thiêng liêng, không bao giờ có việc mua chuộc, nịnh hót hay hối lộ. Tình yêu và mối liên hệ bằng hữu được trao tặng là vô điều kiện, không bao giờ rút lại được, nhưng con người được tự do hành động chọn lựa con đường đi của mình. Eduardo đã nghiên cứu và học hỏi về tính nết con người và trong thâm tâm, anh biết con người là những gì, và làm sao con người hành động để đi đến hoàn cảnh họ đã nhận lấy. Anh biết rằng kính trọng, tin tưởng và xác định dẫn tới tự xứng, tự biết và tự trọng.

Chúng tôi rất may mắn là vào thời gian thăm viếng, những người lãnh đạo khác từ El Salvador và Rio De Janeiro cũng hiện diện. Eduardo mời những người này đến khi anh biết về cuộc hành trình của chúng tôi. Cuộc thảo luận nóng bỏng và sống động xảy ra chung quanh chiếc bàn tròn phòng họp của anh và chúng tôi nhận ngay ra rằng, quả vậy, chúng tôi thực sự đến đây để làm việc. Trong lần gặp gỡ đầu tiên, anh hoạch định một chương trình làm việc và sinh hoạt trong 10 ngày cho chúng tôi. Đại hội thế giới tại Seoul là vấn đề chúng tôi thích thú đặc biệt và nhiều cuộc thảo luận đã xoay quanh đề tài này. Antonio Punyed và vợ anh là Maria đến từ El Salvador, đã tỏ ra rất kính trọng Eduardo. Một điểm quan trọng là anh đã bảo trợ Tổng Giám mục Romero tham dự khóa Cursillo trước khi ngài trở thành Tổng Giám mục. Anh Antonio và chị Maria là những người góp công bảo trợ Phong Trào Cursillo ngành nói tiếng Tây Ban nha tại Toronto và Montreal. Là người nhiệt tình, Antonio đã góp nhiều ý kiến vào cuộc thảo luận của chúng tôi, nhưng anh luôn luôn tỏ lộ lòng yêu mến anh Eduardo và Phong trào. Một trong những nhận xét mà anh thường cao giọng là: "Eduardo nói trong ba phút, chúng ta phải nghĩ ba tuần.." Người khách khác là anh Alberto Monteagudo và vợ anh, Alicia, đến từ Argentina. Tất cả 4 người hiện diện trong lễ kỷ niệm 50 tại Mallorca năm 1994 và đây là dịp tốt để hâm nóng lại tình bạn. Alberto đã viết cuốn sách "Vonviendo a las Fuentes" có nghĩa là "trở lại nguồn".

Một trong những lý do anh hiện diện tại Mallorca là để nhận được sự hậu thuẫn của anh Eduardo về cuốn sách. Anh cũng là chủ bút bản tin của Phong trào Cursillo tại Argentina có tên là "De Colores". Anh và Alicia cũng đặt nhiều câu hỏi trong những buổi thảo luận bàn về Đặc sủng Sáng lập là đề bài trình bày của anh Eduardo tại Đại hàn.

Chúng tôi đã thảo luận về sự tối cần thiết nhằm tới việc tạo được mối liên kết trên toàn thế giới, như thời Giáo hội sơ khai. Khi chúng tôi nhận thức rằng chúng ta không hoạt động riêng rẽ, nhưng chúng ta thuộc về một điều vĩ đại hơn nhiều so với những phong trào giáo phận, miền hay quốc gia riêng lẻ, thì nhãn giới của chúng ta phải rộng và chúng ta phải học nhìn đến người khác mà tìm sự hỗ trợ và khuyến khích lẫn nhau, chúng ta phải chân nhận chúng ta là một con người, một gia đình cùng chia sẻ gia nghiệp chung là Thiên Chúa, Cha chúng ta, và niềm tin nơi Con Ngài là Đức Giêsu Kitô.

Dù mệt mỏi, nhưng có cơ hội để tham dự vào cuộc thảo luận này đã gây được sự hứng khởi và mỗi người chúng tôi được hướng dẫn mỗi ngày một sâu đậm hơn vào mục đích và ý nghĩa thực sự của Phong Trào Cursillo. Anh Eduardo dùng biểu tượng và hình ảnh khi anh đan kết ngôn từ quanh những đề tài và ý niệm khó khăn để hướng dẫn người nghe từ những ý tưởng mới lạ qua những khuynh hướng dị thường và khác biệt tiến tới những chủ đề quen thuộc. Giống như đi vào căn nhà rộng lớn trong đó mỗi cửa nẻo và lối đi đều đưa tới một điều mới lạ và thích thú.

Chúng tôi thường trở lại khách sạn vào đêm, lúng túng vì chữ nghĩa, đầu quay cuồng, trái tim đập nhanh hơn, cố gắng thấm nhập tất cả những gì học được. Và hầu hết những gì thấm nhập được không đến từ những ngôn từ nói ra lời. Chúng tôi học như những tông đồ đã học, bằng cách nhìn sứ điệp sống trong những cuộc sống của người rao giảng. Những người lãnh đạo Cursillo tại Mallorca đã bám chặt vào Tin Mừng. Đường như ta có thể nhìn thấy ánh sáng chiếu tỏa trong con mắt họ và nhiệt tình trong những hành động của họ. Đây là Tin Mừng rao truyền không phải bằng lời mà bằng sự sống đang thể hiện. Chúng tôi cảm thấy thèm muốn những gì chúng tôi chứng kiến trong cách họ sống trong cộng đồng của họ. Những ngôn từ như kính trọng, nhìn nhận, hiểu biết, danh dự, ơn phúc và niềm vui trong tha nhân là những chứng tích ở mọi nơi. Họ sẵn sàng và nâng đỡ nhau, hân hoan về những hồng ân của nhau, khuyến khích những khả năng và phẩm chất lãnh đạo mà họ thấy được nơi những người đồng hành. Tình thân hữu là nền tảng của tất cả lời nói và việc làm của họ. Không có điều gì chúng tôi nghe thấy hay nhìn thấy ngoại trừ sự nhiệt tình và lòng yêu thương, nhưng điều này không có nghĩa là vì họ sợ mất lòng nhau. Tại Trường Lãnh Đạo, chúng tôi chứng kiến cuộc tranh luận nóng bỏng và những câu trả lời đầy nhiệt tâm, nhưng luôn luôn cho và nhận trong tình yêu. Những lời trống rỗng, vuốt ve bản ngã, vô vị, không phải là phương cách Mallorcan. Chân lý được nói lên và chia sẻ vì lợi ích của tất cả, nhưng luôn luôn là một sự thực được nung nấu bằng lòng nhân ái. Chúng tôi học hỏi một cách lặng lẽ và riêng rẽ từng bài học tại Mallorca mà chúng tôi sẽ không quên được. Thực tại về những gì chúng tôi hy vọng tìm gặp đã trở nên hiển nhiên. Thật vậy, Cursillo được dự kiến cho 7 người trẻ từ nhiều năm trước, nay trở thành sự thực, đang sống, tăng trưởng và lớn mạnh.

Chúng tôi dành nhiều thì giờ với anh Eduardo, hỏi anh nhiều câu hỏi, đặt anh vào nhiều tư thế khác để bảo đảm rằng chúng tôi đã hiểu rõ những câu trả lời của anh. Đôi khi thật là chính xác, ánh sáng chiếu lên và chúng tôi bật cười, gật gù, khi thấy sự thực quá đơn giản.